

نمایشگاه دائمی استان قم

گزارشی از نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی

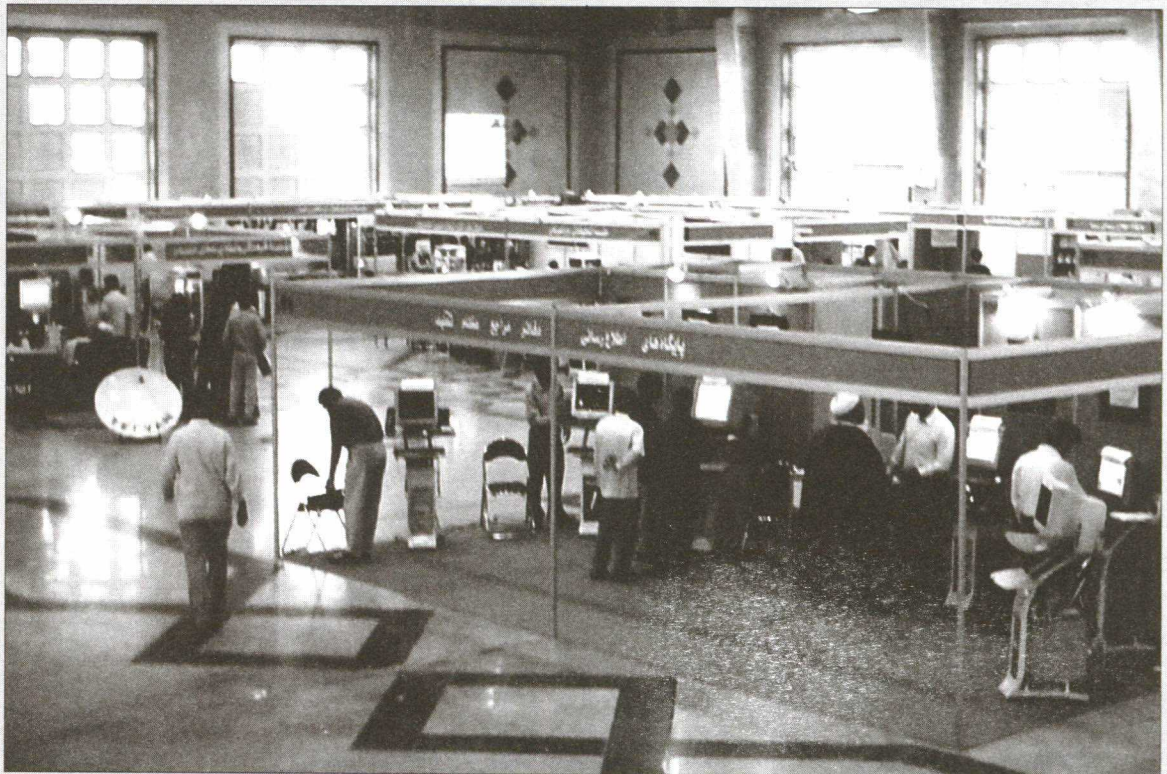
چشم‌اندازی نوین به محصولات رایانه‌ای اسلامی

نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی با همکاری شرکت تعاونی مراکز اطلاع‌رسانی علوم اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از تاریخ ۱۳ تا ۱۸ خرداد ماه ۸۳ در محل دائمی نمایشگاه‌های استان قم برپا شد. در این نمایشگاه که ۵۳ مؤسسه و مرکز تولیدکننده نرم‌افزار علوم اسلامی از استان‌های: قم، تهران، اصفهان و خراسان حضور داشتند، با استقبال گسترده گروه‌های مختلف مردم، به خصوص علاقه‌مندان به مباحث رایانه‌ای علوم اسلامی مواجه گردید.

حجة الاسلام خادمی، مسئول ستاد برگزاری نمایشگاه، در خصوص هدف آن گفت: «در شبکه گسترده جهانی، فرهنگ دینی مورد هجمه همه جانبه قرار گرفته است و شرکت تعاونی اطلاع‌رسانی علوم اسلامی، وظیفه خود می‌داند که با برقراری نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی توانایی حوزه‌های علوم اسلامی را در مقابله با این هجوم بی‌امان نشان دهد.» وی مهم‌ترین اهداف نمایشگاه را آشنایی پژوهشگران با جدیدترین دستاوردهای فناوری اطلاعات، جلوگیری از انجام کارهای تکراری و موازی در حوزه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی، تبیین جایگاه مراکز اطلاع‌رسانی علوم اسلامی در توسعه فرهنگ دینی برشمرد و افزود: «با برگزاری این نمایشگاه مراکز اطلاع‌رسانی علوم اسلامی با یکدیگر آشنا شده و زمینه انجام کار گروهی و پژوهش جمعی در بخش اطلاع‌رسانی علوم اسلامی فراهم می‌گردد. همچنین امید است در این نمایشگاه الگوهای برتر ساماندهی و ایجاد نظام واحد در اطلاع‌رسانی علوم اسلامی معرفی شود و کاربران در استفاده بهینه از پایگاه‌های علوم اسلامی راهنمایی گردند.» مراسم افتتاحیه این نمایشگاه با حضور رئیس شورای اطلاع‌رسانی، مدیر حوزه علمیه قم، مشاور وزیر ارشاد، مدیران

پایگاه‌های اطلاع‌رسانی اسلامی و مسئولان محلی برگزار شد. مهندس جهانگرد، رئیس شورای اطلاع‌رسانی کشور در مراسم افتتاح این نمایشگاه گفت: «آنچه در حوزه علمیه در زمینه فناوری اطلاعات انجام شده، در سطح جهانی است و از آنجایی که عصر اطلاعات آغاز دوباره‌ای بر عصر پیامبری، پیام‌رسانی و هدایت تلقی می‌شود، اقدامات حوزه علمیه در این راستا ارزشی دو چندان دارد.» وی با تأکید بر ضرورت اتخاذ روش اصولی و نظام‌مند در تعامل با فناوری‌های جدید گفت: «ما در صد سال گذشته همواره در برابر فناوری جدید ابتدا به مخالفت با آن پرداخته و سپس در صدد کنترل آن بر آمده‌ایم و هنگامی که از کنترل آن ناتوان می‌شویم، آن را منفعلانه به حال خود رها کرده‌ایم و با این روش، فرصت برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری از پدیده‌های نوین را از خود سلب می‌نماییم. اما خوشبختانه در مورد اینترنت این مسئله تا حد زیادی تغییر کرده است و ما توانسته‌ایم با توانمندی و قدرت در این صحنه حضور یابیم که نمونه آن تلاش‌های انجام‌شده، در عرصه اطلاع‌رسانی اسلامی است.» وی ضمن اعلان حمایت گسترده دولت از فناوری اطلاعات در عرصه اطلاع‌رسانی

اسلامی، افزود: «برای بهره‌مندی از این فرصت باید طرح جامع «IT» اسلامی طراحی و اجرا گردد.» محمد سمیعی، رئیس پژوهشکده فرهنگ و هنر وزارت ارشاد اسلامی دیگر سخنران این مراسم بود، وی گفت: «در حال حاضر، برای تمام مسئولان، تحلیلگران و صاحب‌نظران کاملاً مشخص است که حوزه‌های علمیه به‌خصوص حوزه علمیه قم، در به‌کارگیری و بهره‌برداری کامل از فناوری اطلاعات پیش‌گام هستند.» وی حرکت گام به گام، انگیزه‌های قوی، عدم وجود مشابه خارجی و پشتیبانی خوب را از جمله عوامل مؤثر در پیشرفت حوزه‌های علمیه در زمینه فناوری اطلاعات دانست. حجة الاسلام و المسلمین دکتر حمید شهریاری، رئیس هیئت مدیره شرکت تعاونی مراکز اطلاع‌رسانی علوم اسلامی نیز در این مراسم طی سخنانی به روش‌های رایج پردازش اطلاعات در حوزه علوم اسلامی اشاره کرد و گفت: «دانش‌نامه‌نویسی، تهیه نمودارهای درختی، غنی‌سازی مطالب علمی و تنظیم معجم‌های لفظی و موضوعی از روش‌های موفق در عرصه اطلاع‌رسانی اسلامی است.» وی با یادآوری ظرفیت‌ها و توانمندی‌های

منعکس می‌شود؛ ولی در موضوع علوم اسلامی این طرح از بخش خصوصی استفاده چندانی نشده است.»

وی گفت: «با وجود اینکه قرار بود طرح تکفا به دور از تشریفات اداری باشد، ولی در برخی از مواقع برای تأیید طرح‌های مراکز، این کار دو برابر به طول می‌انجامد و طرح‌ها باید در دو مرکز کارشناسی شوند.» در این میزگرد مهندس «هانی» مشاور فناوری اطلاعات استاندار قم نیز حضور داشت، وی گفت: «در استان قم بخش دولتی نسبت به بخش خصوصی در به کارگیری فناوری اطلاعات عقب است.» وی تازه تأسیس بودن استان، عدم تکامل ساختارهای دولتی در استان، ضعف بدنه کارشناسی ادارات و کم‌سابقه بودن مدیریت استان را علل عمده این عقب‌ماندگی برشمرد.

رضا آسیابانی، قائم مقام مدیر عامل مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی، دکتر نحوی کارشناس فناوری اطلاعات و مهندس خسرو سلجوقی معاون فنی دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی کشور نیز در این میزگرد به اظهار نظر پرداختند.

باید برای تحقق اهداف این طرح، برنامه‌ریزی و فعالیت کنیم.» حجة الاسلام و المسلمین حسینی بوشهری، مدیر حوزه علمیه قم ضمن بازدید از نمایشگاه به خبرنگار ما گفت: «واقعیت این است که حوزه‌های علمیه در گذر زمان درک‌کننده لحظه‌ها بوده‌اند و متناسب با نیازها، شرایط و مقتضیات زمان تلاش کرده‌اند و هر جا احساس نیاز کرده‌اند، تلاش و پی‌گیری داشته‌اند.» وی با بیان اینکه ما در اسلام برای علم و دانش مرز قائل نیستیم، افزود: «جامعه‌ای می‌تواند به سمت رشد و بالندگی گام بردارد که ظرفیت‌های موجود خود را به شایستگی شناسایی کند.»

یکی از برنامه‌های جذاب نمایشگاه، برگزاری میزگردهای تخصصی در زمینه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی بود. در طول مدت برگزاری نمایشگاه، سه میزگرد برگزار گردید که مورد توجه علاقه‌مندان قرار گرفت. در میزگرد طرح «تکفا و اطلاع‌رسانی علوم اسلامی» حجة الاسلام و المسلمین سید علی شبیری، مدیر عامل مؤسسه فرهنگی «یاسین» گفت: «طرح تکفا، طرحی شفاف است و تمام اعتبارات آن در پایگاه این طرح

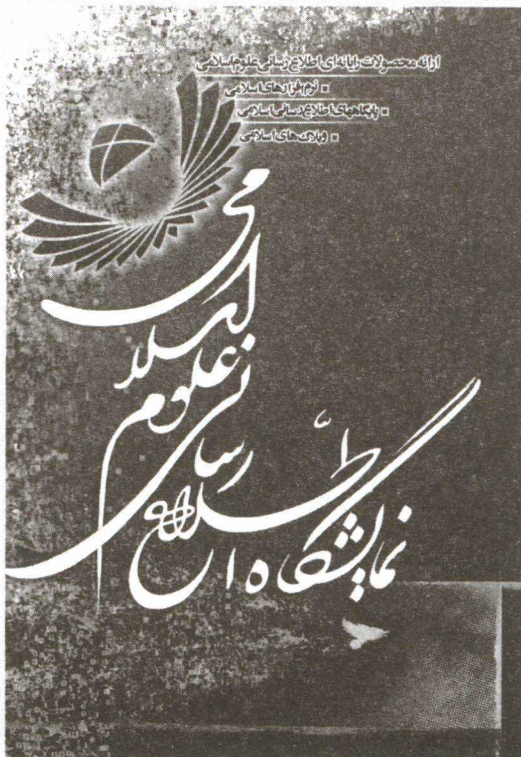
حوزه‌های علمیه در این زمینه، حمایت شورای اطلاع‌رسانی برای نهادهای سازی روش‌های فوق را خواستار شد و اظهار امیدواری کرد که با تشکیل «مرکز رشد حوزه اطلاع‌رسانی اسلامی» امکان بهره‌مندی گسترده از اعتبارات «تکفا» فراهم آید.

پس از مراسم افتتاحیه با حضور مسئولان استان، محققان، صاحب‌نظران و اندیشمندان، نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی آغاز به کار کرد.

استاندار قم پس از بازدید نمایشگاه، گفت: «کارآمدترین و بهترین نرم‌افزارها و وسیع‌ترین کارها در بخش فناوری اطلاعات اسلامی در استان قم انجام می‌شود.»

مهندس طهایی افزود: «با توجه به اینکه قم مرکز حوزه علمیه‌های کشور است، این استان در عمل نشان داده است که می‌تواند در بخش علوم اسلامی در سطح کشور برنامه‌ریزی و اظهار نظر کند.»

وی خاطرنشان کرد: «در حال حاضر سند توسعه راهبردی فناوری اطلاعات استان قم در حال تدوین است و با ارائه این سند، اهداف آینده فناوری اطلاعات این استان در طولانی مدت روشن و شفاف می‌شود. آنگاه

میزگرد اینترنت و اطلاع رسانی علوم اسلامی، یکی دیگر از میزگردهایی بود که در این نمایشگاه برگزار شد. در این میزگرد، مهندس سید محمدرضا فخری، مدیر عامل پایگاه اطلاع رسانی سراسری اسلامی (پارسا) گفت: «در حال حاضر که حجم مطالب پایگاهها افزایش یافته است، سرویسهای متعارف فعلی پاسخگو نیست و پایگاهها نیازمند امکانات بیشتر و افزایش مسائل فنی هستند تا اطلاعات خود را به صورت پویا در شبکه گسترده و جهانی اینترنت عرضه کنند».

وی پیشنهاد کرد که مرکز مشاوره فنی ایجاد شود تا از لحاظ فنی به پایگاههای اسلامی مشاوره داده شود. در ادامه این میزگرد، حجة الاسلام آقامیری، مدیر دفتر مؤسسه «تبیان» در قم؛ حجة الاسلام محمدحسین بهرامی، نماینده اطلاع رسانی مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی؛ حجة الاسلام نظامی، معاونت اطلاع رسانی دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم و حجة الاسلام کیانی قائم مقام پایگاه جستجوگر شیعه، به ارائه نظرات خود پرداختند.

شایستگیها و بایستههای نمایشگاه

بی شک، نمایشگاه اطلاع رسانی علوم اسلامی به لحاظ گرد آوردن تلاشها و اقدامات انجام شده در حوزه مربوط به خود کاری ارزشمند و درخور تقدیر بود. در این نمایشگاه برای نخستین بار وبلاگ نویسی اسلامی مورد توجه واقع شد و غرفه‌ای ویژه پایگاههای اسلامی مراجع عظام در نظر گرفته شد و از بهترین غرفهها و بهترین نرم افزار تقدیر به عمل آمد.

برای اینکه نگاه جامع تری به کاستیها و شایستگیهای این نمایشگاه داشته باشیم، به سراغ غرفه داران و بازدید کنندگان رفته و نظرات آنان را نیز جویا شدیم.

شاهزیدی، متصدی غرفه پایگاه اطلاع رسانی پارسا در این باره گفت: «این نمایشگاه در مقایسه با نمایشگاههای مشابه از نظر کیفی، رشد قابل توجهی داشته است؛ ولی از نظر کمی، شاهد کاهش حضور مراکز اطلاع رسانی علوم اسلامی در نمایشگاه هستیم».

محمدمهدی معماری، مسئول غرفه «متنا» نیز نمایشگاه را در خصوص ارائه نرم افزارهای اسلامی و اطلاع رسانی علوم

اسلامی در سطح بسیار خوبی ارزیابی کرد. وی خاطرنشان کرد: «هدف اصلی نمایشگاه، آشنایی مؤسسات فرهنگی و وزارت ارشاد می باشد که این امر در ایجاد ارتباط میان مؤسسات کوچک و وزارت ارشاد بسیار مؤثر است».

سید حمید رضا جمالی، مسئول غرفه مؤسسه گسترش اطلاع رسانی مبلغ، هم زمان نمایشگاه را مناسب و هم مکان آن را مجهز و با امکانات عنوان کرد و گفت: «با توجه به زمان و مکان نمایشگاه، تبلیغات آن چنان مورد توجه و جذاب نبود».

محمد موحد مسئول غرفه مؤسسه فرهنگی «یاسین» اختصاص این نمایشگاه به نرم افزار و جدا کردن آن از سخت افزارها را از ویژگیهای مثبت این نمایشگاه دانست و افزود: «تبلیغات نمایشگاه ضعیف بود به همین دلیل در روز اول، استقبال چندانی از نمایشگاه نشد».

بازدیدکنندگان از نمایشگاه نیز نظرات گوناگونی عنوان کردند. امین جواهری، دانش آموز، این نمایشگاه را بسیار مفید ارزیابی کرد و گفت: «نکته قابل توجه و امتیاز این نمایشگاه نسبت به سایر نمایشگاههای مرتبط با علوم رایانه‌ای، این است که دستگاه رایانه را به صورت رایگان در اختیار بازدیدکنندگان قرار داده اند».

دانش آموز دیگری به نام سعید امیری نیز نرم افزارهای ارائه شده در زمینه عزاداری و اطلاعات عمومی توسط برخی غرفهها را مفید دانست و اظهار داشت: «نرم افزارهای عرضه شده در نمایشگاه، از کیفیت بالایی برخوردار است».

یزدیان، دانشجوی رشته مهندسی صنایع دانشگاه امام حسین(ع) تهران، معتقد بود که اطلاع رسانی مناسبی در زمینه این نمایشگاه صورت نگرفته است. وی افزود: «در این نمایشگاه پایگاههای اطلاع رسانی خوبی عرضه شده است که آشنایی با این پایگاهها می تواند برای افراد مختلف جامعه مفید و مؤثر باشد».

دکتر حکمت تقفی، دندان ساز نیز در مورد نمایشگاه گفت: «برپایی هرگونه نمایشگاهی ضمن افزایش آگاهی افراد جامعه، می تواند در ارتقاء سطح فرهنگ جامعه و رشد آن نیز مؤثر باشد». وی اظهار امیدواری کرد که در سالهای آینده شاهد برگزاری نمایشگاهی با کیفیت بهتر و برنامه‌های گسترده تری باشیم. ■

● نمایشگاه اطلاع رسانی علوم اسلامی به لحاظ گرد آوردن تلاشها و اقدامات انجام شده در حوزه مربوط به خود کاری ارزشمند و درخور تقدیر بود. در این نمایشگاه برای نخستین بار وبلاگ نویسی اسلامی مورد توجه واقع شد و غرفه‌ای ویژه پایگاههای اسلامی مراجع عظام در نظر گرفته شد و از بهترین غرفهها و بهترین نرم افزار تقدیر به عمل آمد